

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik minden vasárnap
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér

Közgazdasági állapotunk.

Inkább elszomorító, mint vigasztaló képét tünteti elénk közgazdasági helyzetünkről az a terjedelmes és közgazdaságunk minden mozzanatára nagy szakértelemmel és éber figyelemmel kiterjeszkedő jelentés, melyet vármegyénk lelkiismeretes és buzgó közgazdasági előadója: Tövisi Rác György a múlt héten Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága elé terjesztett, s a melyből közöljük a következőket:

Előttem fekszenek egész halmazával az értesítések és a tapasztalatok, melyeket vármegyénk minden részében beszereztem és igen sajnálatos, hogy az eredmények, amelyeket ezekből az értesítésekből és tapasztalatokból lezűrhetünk, egyáltalán nem mutatkoznak biztatóknak. A fősúlyt természetesen a kalászos növényekre fektetem, de ezek mellett hasonlóképpen részben kedvezőtlen a kép a többire nézve is.

Az őszi buza és a rozs eredendő baja a tavaly megkésett vetésben rejlik. Ez a hátrányos körülmény különösen ott érvényesült nagy mértékben és a termés eredményre nézve a legrombolóbban, ahol a földek különben is gyengébb talajuk. Rátetézett erre a hátrányos körülményre az időjárás kedvezőtlen alakulása. A kettő együtvéve idézte elő az eredményt, amely becslésem szerint a kalászos növényeknél jóval alatta marad a közepesnek. Ha a júniusi esőzés valamivel korábban jelentkezett volna, az aratás okvetlenül kedvezőbb kilátásokat nyújtana. Példa erre a jól művelt és jól trágyázott földek tanúsága; ezekben a kései eső dacára sem árthatott az állandó hőség legalább annyit, hogy a jó középtermetést ki ne adhatnák. Természetesen csak sajnálni lehet, hogy a jól művelt és jól trágyázott föld az elenyésző kisebbséget képezi és hogy ekként a földek nagyobb, a kevésbé jól művelt és kevésbé trágyázott része dönti el a mérleget. Hozzájárul a kedvezőtlen termési mérleg túlsúlyához az üszög is, amely általánosan fellépett, amely még a legintenzívebb gazdaságok terméskilátásait is megcsappantotta. Összevéve mindezek az okok idézik elő azt az eredményt, hogy nekem az átlag hozamot, sajnos bár, de realisan a közepesen alóli termésnek kell minősítenem.

Ugyanezek az okok idézték elő nagyjából azt is, hogy zabban és tavaszi árpában a kilátásaink még silányabbak, mint a hogyan azt az előbbieknél jeleztem. Hogy egyazon okok ezen a téren még rosszabb átlagot idéznek elő, annak magyarázatául azt adom,

hogy a zabra és a tavaszi árpára az esőhiány és tikkasztó forrósága lehető legrombolóbb hatással voltak.

A takarmány és az aljszalmatermés tavaly is gyatra volt. Idei kilátásainknak hű képét hiszem adni, ha azt állítom, hogy ezen a téren a termés még a tavalyinak is mögötte marad.

Sínylik az eső hiányát részben a tengeri, a burgonya, valamint az összes vetemények is. Azt hiszem azonban, ha egy-két héten belül esőt kapnak, ez a körülmény a maiakhoz képest jelentékenyen javítana kilátásainkon és így jó közepes termést remélhetnénk.

Legutolsó jelentésemben — az előtérbe tolt körülmények folytán — behatóbban foglalkoztam munkásvisszonyainkkal. A kérdés fontosságán és mindig időszerű voltán múlik, hogy ezúttal sem térhetek fölötté szónélkül napirendre. Annál is kevésbé, mert örömmel konstatalhatom, hogy utolsó jelentésem óta ezen a téren a viszonyok javultak, amiben hathatós részük van a gazdák mellett kétségtelenül munkásainknak is. Az utóbbiakat dicséri különösen az a belátás, hogy a tisztességes munka árát megkapják a gazdától itthon is, épúgy, mint bárhol másutt. A viszonyok javulásának okai között azonban szerepet játszik az a körülmény is, hogy a szociális izgatás által világnak eresztett jelszavak, remények és illúziók bizony legnagyobb részt továbbat is csak jelszavak, remények és illúziók maradnak, amelyekből sem az izgatók sem az idők úgyszólván semmit sem váltanak valóra. Ennek a tapasztalatnak kijózanító hatása megbecsülhetetlen s nem ajánlhatom eléggé mindenkinek, akiket illet, hogy a kijózanodásnak ezt a processusát, amelynek szociális viszonyaink alakulásában igen fontos szerep jut, minden lehető módon és eszközzel igyekezzenek előmozdítani. Nem szabad felednünk, hogy az általános, titkos választójog propagandájának még csak az előestéjén vagyunk s hogy a socializmus harca csak e reform benyújtásának pillanatával lép sorompóba teljes fegyverzetével. A politikának bénító hatása a gazdasági életre amúgy is a kellenél tetemesen nagyobb. Jó és gazdasági viszonyainkra értékben megbecsülhetetlen volna, ha annak a harcnak kihatásait gazdasági életünkre legalább valamelyest enyhítenők a munkásviszonyok előzetes konszolidálásával.

Hangsúlyoznom kell azonban, hogy a mai munkásviszonyok kedvezőbb

alakulásában része van az amerikai visszavándorlásnak is. Akik hazakerültek s akik odaát megtanulták a munkát becsülni és dolgozni idehaza is, nem zárkozhatnak a tapasztalat elől, hogy munka van itthon is és hogy a munkából meglehet élni itt is. E tapasztalat hatásának kell tulajdonítanom, hogy akik vármegyénkben az általános titkos választójogot olyan fegyverként villogtatják a munkásság előtt, mint amely megvalósulásával egyidejűleg alaposan megfogja változtatni a munkásság helyzetét is, egyáltalán nem tudják maguk közé csődíteni a munkásokat és nem képesek őket elvonni a komoly munkától.

Egy pillanatig sem szeretném azonban úgy tüntetni föl az állapotokat, mintha a kivándorlás kérdése megszűnt volna, vagy mintha veszedelmes jellegéből veszített volna. Ez a leányzó igazán nem halt meg, hanem csak szunyadozik. Nem vagyunk híjával olyan leveleknek, amelyekről nekem tudomásom van s amelyek Amerikából azt a hírt hozzák, hogy az amerikai munkás és kereseti viszonyok ismét változás előtt állanak. A küszöbön levő elnökválasztás aegise alatt visszaremélik az előző állapotokat s ennek a reménynek a hangoztatásával már szítják a kedvet és a hangulatot, hogy munkásainkat Amerikába csábítsák. Azért tehát résen kell állnunk. Nem elég, hogy a kormányhatóság állandóan evidenciába tartja ezt a kérdést. Foglalkoznunk kell azzal nekünk is szakadatlanul. A kormány tevékenysége csak félmunka marad mindenha, hogyha a társadalom maga erőivel nem áll szünettelenül rendelkezésére. Különösen számít és pedig teljes joggal számíthat a mi támogatásunkra, a gazdákéra, akik helyzetünkben a munkássággal való közvetlen érintkezésnél fogva a legbecsesebb szolgálatokat tehetjük e fontos kérdés megoldásánál, vagy legalább az adott helyzet javításánál.

Az állattenyésztés állapotáról vármegyénkben a következőkben számolhatok be:

A szarvasmarha tenyésztéséről örömmel konstatalhatom, hogy jelentékenyen lendült. Ezzel egyidejűleg azonban megállapíthatjuk, hogy viszont a sertés tenyésztés csökkent. Azonképen hanyatlott a lótenyésztés is, aminek fontos jele az is, hogy a magán ménesek száma is megfogyott. A magyarázata e fontos állattenyésztési ág hanyatlásának első sorban az

a körülmény, hogy a katonai kincstár, mely részben direkt a tenyésztőktől szokta beszerezni lószükségletét, a 4—7 éves lovakért nem adja meg azt az árt, amelyben megtérülne a tenyésztőnek a költsége és a kockázata, arról nem is szólva, hogy fáradozásának is valami hasznát láthatná. Ékesen beszél e tekintetben az összehasonlítás a külfölddel. Magában Ausztriában is, holott pedig ugyanaz a katonai kincstár vásárol tenyésztőktől, ez utóbbiak kedvezőbb árakat tudnak elérni, mint mi. Németországban 40, sőt 50 százalékkal jobban fizetik a lovakat mint nálunk. Ránk férne tehát és jogunk is volna hozzá, hogy az árviszonyok ezen a téren nálunk kedvezőbbre forduljanak.

Az állattenyésztésre nézve különben általánosságban csak jót remélek attól az akciótól, melyet a földművelési miniszter iniciál erre vonatkozó javaslatával, amely e fontos gazdasági ág fejlesztésére törekszik. Bárha ugyanilyen kilátásuk lenne azoknak a reményeknek is, melyeket a közlegelők előállítására irányuló törekvésekhez fűznek. Ahol a tagosítást, mint nálunk is, legnagyobb részt keresztül vitték, ott ez a törekvés nehezen fog célt érni. Másutt, ahol a tagosítás még nem történt meg, természetesen mások a kilátások és más kell, hogy legyen a kérdés megítélésének a szempontja is.

Végezetül csak még egyetlen kérdésre térek ki, erre is csak épen gazdasági vonatkozása miatt. Ez az önálló magyar bank. El szeretném kerülni a látszatot, hogy politikát keverek bele jelentésembe s épen ezért eleve elhárítom ennek még csak feltevését is. De mégis szólnom kell erről a fontos ügyről. Mert megyénkben a kérdés felmerülő vitáiban sűrűn és minduntalan hallom annak a reménynek a hangoztatását, hogy az önálló magyar bank megvalósításával nyomban lényegesen virágzóbbá fog alakulni gazdasági helyzetünk is. Lehet és adja Isten, hogy úgy legyen! Azonban ezt a nagy kérdést a malomalatti viták nem döntenek el. Ennek a kérdésnek az eldöntése komoly munka, amely, ha nem a lehető legkomolyabb, igen könnyen épen gazdasági helyzetünkre gyakorolhatja a legvégzetesebb befolyást. A gondolat évtizedek óta foglalkoztatja legkiválóbb gazdasági elméinket. S ha ennek dacára ez a gondolat még máig sem vált valóra, nyilván annak a jele az, hogy még legkiválóbb elméink előtt sem áll egészen tisztán az a kép, amely az önálló magyar jegybank felállítása után gazdasági helyzetünket híven visszatükrözné. Gazdasági kérdést még soha egyetlen nemzet politikai okokkal nem döntött el.

Legyünk mi is rajta, hogy ez a ránk nézve életbe vágó kérdés is tisztán és az egyedül jogosult gazdasági érdekeink súlya szerint döljön el jobbra, vagy balra. Legyünk rajta, hogy vezető férfiaink is nehéz és felelőségterhes állásukban a szükséges nyugalom közepette mérlegelhessék ezeket az érdekeket és hogy egyiket se bénítsa meg elhatározásában a merev politikai dogma. Lebegjen szemünk előtt mindig, hogy gazdasági kérdésben nem az a

lényeges: hogy ez, vagy amaz a politikai álláspont kerekedett ki győzedelmesen, hanem az, hogy az a győzelem egyúttal győzelme-e az országnak is? Mi gazdák, amúgy is állandó küzdelmet vívunk az elemekkel, amelyeknek szabályozása emberi erőnek nem adatott meg. Nekünk gazdáknak ezer és egygel több az okunk arra, hogy nehéz boldogulásunk feltételei közül legalább azokat biztosítsuk, amelyek higgadt és józan megfontolásunktól függnék.

Kulán, 1908. július 1-én.

Tisztelettel

Rács György

Bács-Bodrogh vármegye közgazdasági előadója

HIREK

— **Kiváló vendég Kulán.** Mint értesülünk, a napokban — valószínűleg vasárnap — felolvasást tart a polgári iskoláról, a község-háza nagytermében, Dr. Hermann Antal egyetemi m. tanár, a „Paedagogium“-ban a nemet nyelv és irodalom tanára, címzetes igazgató, Europaszerte ismert tudós. Főleg az etnografia és cigány nyelvészet terén. Hazánk e nagy férfija állandó levelezésben áll Europa és Amerika legkiválóbb tudósaival s így azt hisszük, hogy senki sem fogja elmulasztani a községünket nagyon is közelről érdeklő kérdés fejtegetésének meghallgatását. Előre is jelezzük, hogy Dr. Hermann Antal befolyásos közreműködésével már több helyen létesített polgári iskolát.

— **A kulai posztógyár** mint részv.-társ. A kulai gyapjufonó gyárat rövidesen részvénytársaság fogja átvenni és üzemképességét nagyobbítani fogják. A kulai posztógyárat néhány kulai birtokos és kereskedő létesítette és bár a gyár tulajdonosai minden tőlük telhetőt elkövettek, hogy a nagyobb posztógyárakkal is konkurálhassanak, ezt csak úgy vélik elérhetőnek, ha megfelelő tőkével rendelkeznek. A megye főispánjához, Fernbach Károlyhoz és a kerület képviselőjéhez, dr. Balogh Ernőhöz fordultak a gyár tulajdonosai, akik örömmel vállalkoztak arra, hogy segítségükre lesznek. Ez ügyben Fernbach Károly főispán kedden értekezletet hívott össze, a melyen megjelent a kereskedelemügyi miniszter megbízásából dr. Maly Ferenc műszaki tanácsos is, továbbá dr. Balogh Ernő és Lányi Mór országgyűlési képviselők, a kulai gyapjufonó-társaság kiküldöttei, Molnár Károly, a bácsm. agrár-iptár igazgatója, Gayer Péter és Falcione Lajos. Az értekezlet elhatározta, hogy a gyárat részvénytársasággá alakítja át 600.000 K alaptőkével. A kereskedelmi miniszter részéről a legmesszebbmenő támogatás van kilátásba helyezve a megnagyobbítandó gyár részére.

— **Kinevezés.** A legutóbbi postai előléptetések alkalmával Kramer Márton (földink) Ujverbáson, posta és távirtd. s. ellenőrré lett kinevezve.

— **Betörés.** Péntek éjjel ismeretlen tettesek betörték Kulán Treuer József és fia bazár-üzletébe, ahonnan csak a pénzesfiókban volt kevés rézpénzt vitték el, de az áruhoz hozzá sem nyúltak.

— **Hamis gyáralapítási hír járta be** a megyei lapokat legutóbb. Ugyanis Jules Barbet állítólag Zentán selyemernyőszövet gyárat létesített nagy állami és városi segítséggel. A valóság az, hogy D. Barbet két év előtt beadott egy kérvényt egy tül és brokátgyár alapítása iránt, de a kereskedelmi kormány eddig subvencziót nem adott, a vállalat nem létesült és Zenta város polgármestere sohasem hallott Barbet czégről. Általában szak- és nem szaklapok sokszor lehetetlen gyáralapítási híreket közölnek, a nélkül, hogy a forrást ahonnan a hír talán ered megvizsgálják. Így a közönség közt az a hiedelem támad, hogy úgy a kormány mint a városok marékka szórják a pénzt. Ily módon a „vállalkozási szellemet“ nem kellene élesíteni.

— **Ezüst mise.** Magyar István ujjverbászi r. kath. lelkész e hó 5-én, áldozásának 25. évfordulója alkalmából lelkes ovációkban részesült és a szó szoros értelmében ünnepet ült, mely jelentőséget és fényt főleg az által nyert, hogy nemcsak saját — kevésszámú — hívei, hanem Ó- és Ujjverbász községek előljárói, ág., ev., ref., g., kel., g., kath., és izr. hitközségei, lelkészei rendezték s mely ünnep mindkét község lakossága részéről a tisztelet és szeretet ünnepévé lett.

— **Pályázat utazási ösztöndíjra.** (Törekvő fiatal iparosok figyelmébe.) A szegedi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet egy kereskedelemügyi miniszter által adományozandó 600 K-ás külföldi utazási ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyeréséért folyamodhatnak a kamara területéből (Szeged, Hmezövásárhely, Baja, Szabadka, Zombor, Ujvidék városok, Bács-Bodrog és Csongrád megyék) oly törekvő és kellőleg képesített iparos iljak, kik az év folyamán tapasztalatok gyűjtése és szakmájukban leendő magasabb kiképzés céljából külföldi utat tenni készek. Felsorolandók és igazolandók a folyamodásban a pályázó lakhelye, családi és vagyoni viszonyai, foglalkozása, előképzettsége, nyelvismeretei, erkölcsi magaviselete, esetleges tanulmányai, az általa elnyert kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén teendő utazás iránya részletesen megjelölve, valamint az is, vajjon az illető katonai kötelezettségnek eleget tett-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele. A folyamodónak kötelezettséget kell vállalnia az iránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itt fogja értékesíteni. Azok, kik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az alul felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. A kiskorukért atyjuk vagy gyámjuknak kell jót állaniok a fenti kötelezettség betartása tekintetében. A pályázatok 1908 július 31-ig küldendők be a szegedi kereskedelmi és iparkamarához.

— **Villanyvilágítás Adán és Moholon.** Már egyizben megirtuk, hogy Ada és Mohol község együttesen a villanyvilágítás bevezetését határozták el, mely Adán véglegesen el is volt határozva a moholiak azonban megfelebbeték. Amint értesülünk, a miniszter jóváhagyta Ada község határozatát s így a Ganz és tsa cég már hozzá is fog az építkezéshez.

— **Személyi hir.** Faragó János kir. tanfelügyelő július 1-én megkezdte 5 heti szabadságát. A hivatal vezetésével a m. kir. közoktatásügyi miniszter Argay Bálint kir. segédtanfelügyelőt bizta meg.

— **Községi építkezések Bácsföldváron.** Bácsföldvár község a csendőrlaktanyának 4895 46 K, leendő kibővítésére és a község-házán egy istállónak 1001 40 K költséggel leendő felépítésére július 19-iki határidővel versenytárgyalást irt ki.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Pataky Jánost, a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének tollnokát királyi segédtanfelügyelővé kinevezte és Bács-Bodrog vmegye királyi tanfelügyelőségéhez további szolgáltatásra beosztotta.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi miniszter Sauerborn Károly okl. mérnököt kir. mérnökké nevezte ki és szolgálattételre a zombori kir. államépítészeti hivatalhoz osztotta be.

— **Már hamisítják!** A szívárványszinben pompázó új huszkoronások alig egy hete kerültek csak forgalomba s Óbecsén már letartóztattak egy embert, aki ujajta hamis huszkoronást gyártott. Pedig a szakértők azt mondták, hogy ezt a pénzt hamisítani teljes lehetetlenség. Ime: nincs semmi lehetetlen a nap alatt. A hamisító meglepő művészettel utánozta az új papírpénzt. Mert művészet ez is, csak hogy olyan művészet, mely nagy százalékot hozna a konyhára, ha a törvény nem tiltaná.

— **Halálozás.** Dr. Belacsek János 38 éves, kiszácsi községi orvos június 30-án szívszélhűdés következtében, hirtelen meghalt. Holttetemét szülőföldjére, Trencsén-megyébe szállították s ott temették el.

— **A szabad Dunában fürdés** áldozata. Vékely Zoltán újvidéki kir. tszéki bíró polg. isk. IV. osztályt végzett fia: Zoltán, e hó 7-én a szabad Dunában fürödve a vízbe fullt.

— **Bbodrog vármegye monografiája** számára a vmegye 30.000 K-t szavazott meg a kiadónak. Az összeget 5 évi részletben fizeti a megye.

— **Tejhamisítás.** A földmívelésügyi min. elvi határozatként kimondotta, hogy a vizes dézsába öntött és az onnét kimért tej árusítása tejhamisításként büntetendő. Aki az általa hamisított és még más által hamisított tejet is árul, hamisításért és forgalomba hozatalért marasztalendő el, mert ez az eljárás a tejeladás körül a tejhamisítás ismervét nyilvánvalóvá teszi.

— **Vállalkozók figyelmébe.** A m. kir. szegedi II. honvéd kerületbeli csapatok széna, szalma, tüzelőanyag és egyes állomásokon zab szükségleteinek szállítás utján való biztosítása céljából, kizárólag írásbeli ajánlatok útján, az alább felsorolt napokon és állomásokon, mindenkor délelőtt 9 órakor, nyilvános ajánlati versenytárgyalás fog tartatni és pedig: Szabadkán f. július 16-án honvéd gy. ezred kezelőtiszt irodájában, Baján 17-én, Nagybecskerekén 20-án, Pancsován 20-án a honvéd állomás parancsnokság irodájában, Lugoson 20-án a honvéd gy. ezred kezelőtiszt irodájában, Szegeden 22-én a kerület hadbiztonságánál, Aradon 22-én a honvéd állomás parancsnokság, Versec 24-én a honvéd gy. ezred kezelőtiszt irodájában. Az egyes állomások szükséglete, a szállítási feltételek az egyidejűleg kiadott hirdetményből és az előkészített „Szállítási feltételek” füzetéből meg tudhatók, melyek a honvéd kerület hadbiztonságánál, valamint a megnevezett állomásokon elhelyezett honvédcapatok kezelőtiszt, — illetőleg a honvéd állomásparancsnokságok irodáiban betekintheők. A szállítási feltételek füzetét kívánatra a kerület hadbiztonságától díjmentesen megszerezhetők.

— **Elegáns kivitelű, divatos és tartós** cipőkből legolcsóbb beszerzési forrás, női chewro K 6:60-tól és feljebb, férfi chewro és box K 7:20-tól és feljebb Kardos J-nél Kulán.

Gabona árak: Budapesten:

Buza októberre	—	—	11.28
Zab	—	—	8.73
Tengeri augusztusra	—	—	7.32
Kulán:			
Buza	—	—	10.—
Zab	—	—	7.—
Tengeri	—	—	6.50

WALTER VILMOS, férfi-szabó, KULÁN,

— **A HOKSTOK SZÁLLODA MELLETT** —
Ajánlja magát
angol szabású öltönyök elkészítésére
Nagy mintaválaszték bel- és külföldi szövetekből

681. kig. 1908.

Dernye községétől

Pályázati hirdetmény

Alulírott Dernye község előljárósága leköszönés folytán megürült **gyalogrendőri** állásra pályázatot hirdet. Az állás javadalmazása 600 K készpénz havi utolagos részletekben. A ruházatot és a felszerelést a község adja. Felhívtnak a pályázni ohajtók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket alulírt előljáróságnál **f. é. jul. 25-ig** nyújtsák be, a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Dernye, 1908. július 7.

Előljáróság

859 sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Bácsordas községben 10 havi időtartamra f.é. szeptember 1-től kezdődőleg **helyettes irnoki** állásra pályázat hirdettetik.

Javadalmazása havi 63 K utolagos részletekben.

A német nyelv ismerete kívánatos.

A pályázati kérvények Bácsordas község jegyzőjéhez **f. é. augusztus 15-ig** terjesztendők be.

Bácsordas, 1908. június 19.

Rumbach, jegyző

3

2493 sz. 1908

Pályázati hirdetmény.

Járásom Kula községében lemondás folytán megüresedett s évi 1100 K fizetéssel javadalmazott községi **1-ső irnoki** állásra pályázatot hirdetek s felhívom pályázni ohajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **július 25-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1908. július 1.

Radich, szolgabíró

2

1448 sz. 1908

Pályázati hirdetmény.

A kulai járáshoz tartozó Bácskesztrű községben lemondás folytán üresedésbe jött havi előleges részletekben fizetendő és 610 K évi fizetéssel javadalmazott **irnok-végrehajtói** állásra pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni ohajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **július 25-ig** hivatalomnál nyújtsák be.

A szláv nyelv tudása megkívántatik.

Kula, 1908. július 1.

Radich, szolgabíró

2

2500 sz. 1908.

Cservenka községtől

Árverési hirdetmény

Cservenka község előljárósága ezen község határra kiterjedő **vadászati jogot** az 1883. XX. tc. értelmében 1908. augusztus 15-től 1914. augusztus 14-ig terjedő 6 évre **július 28-án** d. u. 2 órakor a község ház tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adjuk.

A vadászat bérbe adási feltételek a jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Cservenka, 1908. július 3.

Borovszky Ferenc
jegyző

Diener Mihály
bíró

1-2

1637. sz. 1908.

Hirdetmény.

Sajkásgyörgye községben egy pej paripa jegytelen kehes, egy 3 éves pej kanca hóka, 2 hátsó lába kesely és bal füle hasított lovak bitangságba vétettek.

Felhívtnak a tulajdonosok, hogy tulajdon jogukat 8 nap alatt alulírott Előljáróságnál annál is inkább beigazolni el ne mulasszák; mert ellenkező esetben a lovak **f. é. július 27-én** itthelyt nyilvános árverésen eladatni fognak.

Előljáróság

SCHAFFER L. D.

vegyesárú kereskedésében Szeghegyen

EGY TANONCZ

teljes ellátás mellett, azonnal felvétetik

Anyakönyvi irat-gyűjtő táblák

nemzeti szalaggal, piros feliratokkal; házassági, születési, halotti és vegyes iratoknak; valamint nyomtatott címkék az összes nyilvántartások és jegyzékekhez. Az anyakönyvi főfelügyelőség előírása szerint kapható

Berkovits villamüzemü nyomdájában Kulán

LEGJOBB KEZ- ÉS ARCZBŐR-FINOMÍTÓ

o LEHRER-féle

„Erzsébet krém”

mely a bőrt 2-3 szori bekenés után bársony simává és üdévé teszi. Nem zsíros, ennél fogva nappal is használható. Pörsenések, bőrküritések ellen kitűnő hatással alkalmazható. Használati utasítás minden dobozban.

Egy doboz ára egy korona, 6 doboz rendelésnél bérmentesítés.

Kapható

1-10

Lehrer Alfréd gyógyszer-tárában, a vasúthoz vezető úton, Kula (Bácsmegeye)

A nagyban fogyasztó közönségnek b. tudomására hozom, hogy f.é. július 8-án saját házam **Szent-István-utcai** részében

pálinka-raktárt

nyitok, ahol úgy kicsinyben valamint 10 liter számra minden minőségű pálinkát, a legolcsóbb árban fogok árúsítani.

Ugyisint elvállaltam az ország-hírű **Dréher féle sörgyár** részvény-társaságotl

sör-raktárt

és nagyban mint üvegekben is f. hó 15-től kezdve mindig friss töltéssel fogok szolgálni a közönségnek valamint az ismét elárúsítóknak a házhoz leendő szállítással.

Tisztelettel

2-4

ROCKENSTEIN JÓZSEF

a Hungaria szálloda tulajdonosa Kulán

AZ UJSÁG politikai napilap

Felolós szerkesztő:
Gajári Ödön

Társasági elnök:
dr. Ágai Béla

Főmunkatársak:

Herczeg Ferenc, Kencdi Géza, Köbor Tamás, Kozma Andor, Mikszáth Kalmán

Előfizetési árak:

1 hóra 2.40 K, 1/2 évre 7 K, 1/3 évre 14 K,
1 évre 28 K

AZ UJSÁG a DIVAT SALON-nal együttesen előfizetve 1/2 évre 9 K

Cím:
„AZ UJSÁG” kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-út 54
Vidéki előfizetők figyelmébe! Vidékről Budapestre érkező, itt tartózkodó vagy átutazó előfizetőinknek az Olvasóterem New-York-Palota Erzsébet-körút 9. menetrendjével, járúdok prospektusaival és egyáltalában minden tudnivalóval a legkészségesebben áll rendelkezésre

Az Olvasóterem reggel 8-tól este 8-ig van nyitva

Könyvek bekötésére

legalkalmasabb a nyári időszak. Ilyenkor olcsóbban dolgozik

Berkovits Márk könyvkötészete, Kulán.

BENZINMOTOROK, GŐZLOKOMOBILOK, UTIMOZDONYOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, „LOSONCZI DRILL”
VETŐGÉPEK, RESICZAI ACÉLEKÉK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST

19-20

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége, Budapest, V. Váci-körút 32

PONGRÁCZ A. SÁNDOR, URI-SZABÓ
Kulán (a Ferenc-József-térii bérpalotában)
Készít a legújabb fagon szerint öltönyöket.
Nagy raktár honi és külföldi szövetekből.

531 sz. bv. 1908.

Arverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. bíróság 1908. évi V. 388.1 számú végzése következtében Vb. Schaffer Géza csödtömegéhez tartozó 2327 K 91 f-re becsült tüsszer árú stb.-ből álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. bíróság 1908. évi V. 388.1 számú végzése folytán Ujverbászton főutcán levő üzlethelyiségben leendő eszközzésére f. é. jul. 17-én d. u. 3 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozót oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzítés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1908. július 4.

Kanyó, kir. bír. v. hajtó.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítandó, csakis

Schicht szarvasszappannal

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott belüti és lelküismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

□□□□□□□□□□□□□□□□

Uj mosó- és vasalóintézet Kulán

Andrási-u. 217 sz. a. Kocsis J. háza mellett

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

mosó- és vasaló-intézetet
rendeztem be.

Tiszta mosást, fényes vasalást végzek!

Tisztelettel

SPREITZER MÁRIA

2-3

IFJ. KOVÁCS SÁNDOR, KULÁN

Ajánl jó, tartós és formás

== KOBRAK-cipőket ==
HAZAI GYÁRTMÁNY

A világ minden tájékán hordják. Továbbá ajánl férfi cipőkben elsőrangú minőségben világhírű

= AMERIKAI cipőket =
amelyekben a tyúkszemek teljesen elmúlnak.

Nagy választék! Olcsó árak!

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ

VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL
Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentesített, szénsavdús,
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ
ORVOSILAG AJÁNLVA **ORVOSILAG AJÁNLVA**

IVÓGYÓGYMÓDRA HASZNÁLVA, vese- és hólyagbajoknál, vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult

PROSPEKTUST KIVÁNATRA KÜLD A FORRÁSKEZELŐSÉG 39

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága **BUZIÁSFÜRDŐN**
Kulán kapható Knefely Nándor cégnél

Schmidt Ferencz
szabó - Kulán

(Ferenc József-tér)

készíti a legdivato-
sabb öltönyöket
a legolcsóbb árban

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakezalozók, járgány-cséplőgépek, léhere-cséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricza-
morzsolók, dáráló, őrlőmalmok, egytetemes
eczel-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára évenként 4.— koroná.

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán